ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1843
Ημερομ. Κατάθεσης: 25/11/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ

Βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης - Νέα Δημοκρατία

Αθήνα, 24 Νοεμβρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: 1. Τον Υπουργό Υγείας

2. Την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Θέμα: Νομοθετικό και κανονιστικό κενό στα επαγγελματικά δικαιώματα των Οπτικών-Οπτομετρών μετά την ακύρωση του άρθρου 5 της υπ' αρ. Γ4β/Γ.Π.οικ. 66381/2017 Υπουργικής Απόφασης με την υπ' αρ. 1513/2022 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας και η εγκύκλιος οικ. 3071/11.06.2026 για τα καταστήματα οπτικών ειδών

Ο κλάδος των οπτικών-οπτομετρών συνδέεται άμεσα με τη δημόσια υγεία και την πρωτοβάθμια φροντίδα της όρασης των πολιτών. Παρά τη σημασία του, βρίσκεται επί σειρά ετών σε καθεστώς θεσμικής ανασφάλειας ως προς τα επαγγελματικά του δικαιώματα. Η ύπαρξη σαφούς, σύγχρονου και νομικά ασφαλούς πλαισίου αφορά τόσο τους επαγγελματίες και τους αποφοίτους των αντίστοιχων πανεπιστημιακών τμημάτων όσο και τους ίδιους τους πολίτες, οι οποίοι δικαιούνται υπηρεσίες όρασης υψηλού επιπέδου, με σαφή κατανομή ρόλων και αρμοδιοτήτων.

Με την υπ' αρ. 1513/2022 απόφασή του (Δ΄ Τμήμα, δημοσιευθείσα στις 14.7.2022), το Συμβούλιο της Επικρατείας δέχθηκε την αίτηση ακύρωσης της Ελληνικής Ακαδημίας Οπτομετρίας, του Συλλόγου Οπτικών Οπτομετρών Νομού Αττικής και Νότιας Ελλάδος και του Συλλόγου Οπτικών και Οπτομετρών Βορείου Ελλάδος, με έδρα τη Θεσσαλονίκη, και ακύρωσε το άρθρο 5 («Επαγγελματικά δικαιώματα») της υπ' αρ. Γ4β/Γ.Π.οικ. 66381/29.8.2017 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Υγείας «Βεβαίωση άσκησης επαγγέλματος Οπτικού-Οπτομέτρη» (ΦΕΚ Β΄ 3247/15.9.2017). Το άρθρο αυτό προέβλεπε, μεταξύ άλλων, ότι ο οπτικός-οπτομέτρης δύναται να διενεργεί, υπό την εποπτεία οφθαλμιάτρου, αντικειμενικές και υποκειμενικές εξετάσεις για τη διαθλαστική εξέταση των οφθαλμών, τον έλεγχο της διόφθαλμης λειτουργίας, της έγχρωμης όρασης και των οπτικών πεδίων, καθώς και ότι μπορεί να εργάζεται στον δημόσιο τομέα, σε ιδιωτικά κέντρα ή ιατρεία, ως ελεύθερος επαγγελματίας και σε οπτικά καταστήματα.

Η ακύρωση δεν στηρίχθηκε στο περιεχόμενο των δικαιωμάτων αυτών, αλλά στην έλλειψη νομικής εξουσιοδότησης. Το Δικαστήριο έκρινε ότι το άρθρο 127 παρ. 4 του ν. 4249/2014 εξουσιοδοτεί τον Υπουργό Υγείας να καθορίζει μόνο τους όρους και τις προϋποθέσεις χορήγησης της βεβαίωσης άσκησης του επαγγέλματος και όχι τα επαγγελματικά δικαιώματα. Τα τελευταία, για τους πτυχιούχους των πρώην ΤΕΙ, καθορίζονται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις (άρθρο 25 παρ. 2 ν. 1404/1983 και άρθρο 18 ν. 3794/2009) με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται και με τη σύμπραξη του Υπουργού Παιδείας. Το άρθρο 5 θεσπίστηκε, κατά το ΣτΕ, καθ' υπέρβαση της εξουσιοδότησης, ενώ οι λοιποί λόγοι ακύρωσης δεν εξετάστηκαν.

Ιδιαίτερα σημαντικό είναι ότι το Δικαστήριο επισήμανε πως δεν είναι ανεκτή η δημιουργία κενού στην έννομη τάξη για ένα ζήτημα ιδιαίτερου κοινωνικού ενδιαφέροντος και ότι, έως τη νέα νομοθετική ή κανονιστική ρύθμιση, ισχύουν οι προϋπάρχουσες διατάξεις περί επαγγελματικών δικαιωμάτων. Οι διατάξεις αυτές όμως (ν. 971/1979, π.δ. 464/1987 και π.δ. 83/1989) αφορούν το επάγγελμα του οπτικού και δεν διαμορφώθηκαν για το ενιαίο επάγγελμα του οπτικού-οπτομέτρη. Όπως προκύπτει από την ίδια την απόφαση, η πρόβλεψη του άρθρου 14 παρ. 2 του ν. 3661/2008 για καθορισμό των δικαιωμάτων του ενιαίου επαγγέλματος με υπουργική απόφαση δεν υλοποιήθηκε ποτέ και καταργήθηκε με το άρθρο 36 του ν. 4058/2012, ενώ ο ν. 971/1979 (άρθρο 10) προβλέπει ότι η εξέταση και εξακρίβωση των διαθλαστικών ανωμαλιών διενεργείται μόνον από οφθαλμιάτρους.

Παράλληλα, η εκπαίδευση στον τομέα έχει εξελιχθεί σημαντικά. Τα Τμήματα Οπτικής και Οπτομετρίας των πρώην ΤΕΙ Αθήνας και Πάτρας, με γνωστικό αντικείμενο την επιστήμη της Οπτικής-Οπτομετρίας, εντάχθηκαν ακαδημαϊκά στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής (κατεύθυνση Οπτικής και Οπτομετρίας του Τμήματος Βιοϊατρικών Επιστημών) και στο Πανεπιστήμιο Πατρών (ν. 4521/2018, ν. 4610/2019). Αποφοιτούν έτσι επιστήμονες με πλήρη εκπαίδευση στην Οπτική-Οπτομετρία, χωρίς σαφώς καθορισμένα επαγγελματικά δικαιώματα.

Το ζήτημα αναδεικνύεται και από την εγκύκλιο του Υπουργείου Υγείας υπ' αρ. οικ. 3071/11.06.2026 με θέμα «Διευκρινίσεις σχετικά με τη λειτουργία καταστημάτων οπτικών ειδών», η οποία αφορά την εφαρμογή των άρθρων 6 και 7 του ν. 971/1979. Η εγκύκλιος επιτρέπει σε καταστήματα μη οπτικών ειδών τη διάθεση γυαλιών ηλίου με δήλωση επιστημονικά υπεύθυνου οπτικού στην Περιφέρεια, χωρίς υποχρεωτική φυσική παρουσία του στο κατάστημα. Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Οπτικών Οπτομετρών (ΠΣΟΟ-ΝΠΔΔ), ο θεσμοθετημένος φορέας του κλάδου, έχει επισημάνει κινδύνους για τον θεσμό του επιστημονικά υπευθύνου, την ουσιαστική άσκηση της επιστημονικής ευθύνης, τη δημόσια υγεία και τους όρους ανταγωνισμού, και ζητά ουσιαστικό διάλογο. Η εγκύκλιος κινείται στο πλαίσιο του ν. 971/1979, τον οποίο η ΣτΕ 1513/2022 συμπεριέλαβε στις προϋπάρχουσες διατάξεις που ισχύουν έως τη νέα ρύθμιση, χωρίς να έχει αποσαφηνιστεί ο ρόλος του οπτικού-οπτομέτρη.

Έχουν παρέλθει περισσότερα από τέσσερα έτη από τη δημοσίευση της απόφασης και, εξ όσων δημοσίως προκύπτουν, δεν έχει θεσπιστεί νέα ολοκληρωμένη νομοθετική ή

κανονιστική ρύθμιση. Η εκκρεμότητα δημιουργεί αβεβαιότητα για τους επαγγελματίες και τους νέους αποφοίτους, δυσχεραίνει την ένταξή τους στις δημόσιες δομές υγείας και αφήνει ανοικτό το ζήτημα της κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ των δύο Υπουργείων, το οποίο ανέδειξε η ίδια η απόφαση του ΣτΕ. Η σαφής οριοθέτηση ρόλων ανάμεσα σε οφθαλμιάτρους και οπτικούς-οπτομέτρες μπορεί να ενισχύσει την πρόσβαση των πολιτών στη φροντίδα της όρασης, ιδίως σε περιοχές με περιορισμένη κάλυψη, χωρίς να θίγεται η ιατρική αρμοδιότητα για τη διάγνωση και τη θεραπεία των οφθαλμικών παθήσεων.

Δεδομένων των ανωτέρω, ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Ποιες πρωτοβουλίες προτίθεσθε να αναλάβετε άμεσα για τον καθορισμό των επαγγελματικών δικαιωμάτων των οπτικών-οπτομετρών;

2. Εξετάζεται η ένταξη των οπτικών-οπτομετρών στις δημόσιες δομές πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, με σαφή οριοθέτηση ρόλων σε σχέση με τους οφθαλμιάτρους;

3. Προτίθεται το Υπουργείο Υγείας να αναθεωρήσει την εγκύκλιο οικ. 3071/2026 ή να διασφαλίσει με άλλον τρόπο την ουσιαστική άσκηση της επιστημονικής ευθύνης του οπτικού, κατόπιν διαλόγου με τον ΠΣΟΟ-ΝΠΔΔ;

Ο ερωτών βουλευτής

Δημήτριος Κούβελας